

Državni izpitni center

M 2 1 1 5 1 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 9. junij 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Od nacionalnih gibanj do prve svetovne vojne**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ A	
	1	♦ D	
	1	♦ F	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	ena od: ♦ Nemška zveza je bila le ohlapna povezava držav /državic. ♦ Članice Nemške zvezze so imele različne politične ureditve. ♦ Številne članice Nemške zvezze niso imele ustave / državljeni niso imeli zagotovljenih političnih svoboščin. ♦ Številne države niso imele nič skupnega z Nemčijo. ♦ Nemško meščanstvo je želelo trdno, enotno državo. ♦ Nemško meščanstvo je želelo državo s pretežno nemškim prebivalstvom ...	
2.2	1	♦ (Kraljevina) Prusija	
2.3	1	ena od: ♦ Članice Nemške zvezze so še ločevale carine. ♦ Nemška zveza sprva ni bila enoten gospodarski prostor. ♦ Države so imele različne valute. ♦ Posamezni deli zvezze so bili gospodarsko različno razviti ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3		A GRKI	B POLJAKI
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Osmansko cesarstvo / Turško cesarstvo ♦ Velika Britanija	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prusija ♦ Rusija ♦ Habsburška monarhija / Avstrija
	1	♦ zgodovinski	♦ zgodovinski
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Krščanski Grki so nasprotovali vladavini muslimanskih Turkov. ♦ Muslimani so imeli privilegije v primerjavi z grškimi kristjani. ♦ Zaradi pripadnosti grški kulturi se niso čutili enakopravnii. ♦ Morali so plačevati višje davke ...	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ (Kraljevina) Poljska je bila po dunajskem kongresu v personalni uniji z Rusijo. ♦ Občutili so nadoblast pravoslavnega carja. ♦ (Po uporu 1830) so razpustili sejem / zaplenil posestva voditeljev upora / zaprli varšavsko univerzo ...
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upor leta 1821 (ki se je začel v Moldaviji), je bil kmalu zatrт. ♦ (Leta 1822) so začeli upor na Peloponezu / vojno za osvoboditev. ♦ Od leta 1823 so Grki osvabljali pokrajine v celinski Grčiji. ♦ Po vojaških zmagah (s tujo pomočjo) so si leta 1830 izbojevali neodvisno Grčijo ...	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upor leta 1830 je bil (po začetnih uspehih) naslednje leto zatrт. ♦ Leta 1831 so odstavili rusko oblast in imenovali začasno vlado. ♦ Po neuspehu vstaje (1831) se je poljsko nacionalno gibanje razvijalo v emigraciji ...
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ V Evropi so se krepili filohelenski krogi. ♦ (Zaradi filohelenizma) so se grškim borcem priključili prostovoljci iz evropskih držav. ♦ Evropske države so (1827) priznale Grčiji pravico do samostojnosti. ♦ Evropske države so (vojaško) pomagale uporniškim Grkom ...	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na dunajskem kongresu (1815) so potrdili delitev Poljske. ♦ Prusija je pomagala Rusiji pri zatiranju vstaje (1830/31). ♦ Liberalne evropske države (Velika Britanija, Francija) niso podprle boja Poljakov. ♦ Evropske države niso protestirale ob represiji carskega režima po uporu Poljakov ...
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Francija	
4.2	1	ena od: ♦ osvoboditev od avstrijske oblasti ♦ združitev v enotno italijansko državo	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ C	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	ena od: ♦ Združitev Nemčije so občutili kot nevarnost za tiste slovanske narode, ki bi postali del Nemčije. ♦ V Avstriji so videli več možnosti za razvoj svoje identitete kakor v veliki / združeni Nemčiji ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	♦ D ♦ F ♦ E ♦ C ♦ B ♦ A	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	tri od: ♦ Gibraltar ♦ Hongkong ♦ Egipt ♦ Indija ♦ Singapur ♦ Malta ♦ Rt dobrega upanja / Rt dobre nade / Kapska kolonija / Južna Afrika ♦ Kanada ♦ Avstralija ♦ Gvajana ♦ Oman ♦ Nova Fundlandija ...	
8.2	1	tri od: ♦ Kanada ♦ Avstralija ♦ Nova Zelandija ♦ Južna Afrika ♦ Nova Fundlandija	
8.3	1	ena od: ♦ Dominion je dobil samoupravni status, ker so v njem živeli večinoma priseljenci iz Velike Britanije. ♦ Dominion je ostal pod britansko krono, a je imel velike samoupravne pravice ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	ena od: ♦ Prikazuje težnjo povezati pod britanskim nadzorom sever in jug Afrike. ♦ Prikazuje željo, da bi Velika Britanija prevladala v Afriki ...	
9.2	1	dve od: ♦ V kolonijah je dobivala poceni surovine. ♦ Dobila je trg za tržne presežke svojih industrijskih proizvodov. ♦ V kolonijah je imela poceni delovno silo ...	
9.3	1	ena od: ♦ Imeli so občutek večvrednosti nad podjarmljenim ljudstvom. ♦ Belce so šteli za večvredno raso (ki mora vladati svetu). ♦ Domače prebivalstvo so šteli za nezrelo / nesposobno za samostojen razvoj ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ vojna z Japonsko	
10.2	1	dve od: ♦ Cesar je moral obljuditi ustavo. / Dobili so ustavo. ♦ Uveljavljene so bile nekatere državljanske svoboščine. ♦ Dobili so dumo. ♦ Sprejet je bil Oktobrski manifest. ♦ Dovoljeno je bilo ustanavljanje sindikatov. ♦ Uvedeno je bilo zdravstveno zavarovanje za delavce ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ B ♦ C ♦ D ♦ A	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	♦ telegraf	
12.2	1	ena od: ♦ Časopisi so (s posredovanjem telegrafa) objavljali novice z manjšo zamudo. ♦ Časopisi / pošta so (s pomočjo železnice) hitreje dosegli naslovnika. ♦ Tisk je začel (tudi z višanjem deleža pismenih) pomembnejše vplivati na prebivalstvo. ♦ Hitrost informiranja je vse bolj vplivala na poslovni uspeh ljudi ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	dve od: ◆ Prebivalstvo se je zgostilo ob industrijskih središčih / mestih z železniško progo. ◆ Nastajati so začela mesta z več kot milijon prebivalci. ◆ Prebivalstvo se je izseljevalo s kmetijsko zaostalih območij. ◆ (Zaradi cenejšega ladijskega prometa) se je veliko prebivalcev selilo na druge celine. ◆ Industrijsko bolj razviti deli so pritegovali prebivalstvo iz manj razvitetih delov Evrope ...	Za dve ali eno pravilno rešitev 1 točka.

Razvoj demokracije

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		A ANTANTNE SILE	B CENTRALNE SILE
14.1	1	štiri od: ◆ Velika Britanija / Združeno kraljestvo Velike Britanije in Irske ◆ Rusija / Rusko carstvo ◆ Francija ◆ Belgija ◆ Srbija ◆ Črna gora ◆ Grčija ◆ Italija	štiri od: ◆ Nemčija / Nemško cesarstvo ◆ Avstro-Ogrska ◆ Turčija / Osmansko cesarstvo ◆ Bolgarija
14.2	1	ena od: ◆ Antantne sile so na (avstro-oigrsko) napoved vojne Srbiji odgovorile z vojno napovedjo centralnim silam. ◆ Antantne sile so ravnale v skladu s sklenjenimi zavezništvji ...	ena od: ◆ Avstro-Ogrska je poslala Srbiji ultimativni ultimatum. ◆ Avstro-Ogrska je napovedala vojno Srbiji. ◆ Nemčija je podprla Avstro-Ogrsko v politiki proti Srbiji ...
14.3	1	ena od: ◆ pozicijsko vojskovanje ◆ vojskovanje v jarkih / rovih	ena od: ◆ pozicijsko vojskovanje ◆ vojskovanje v jarkih / rovih
14.4	1	◆ ZDA so v vojno vstopile na strani antante, kar je okrepilo njeno moč ...	◆ ZDA so v vojno vstopile na strani antante, kar je oslabilo moč centralnih sil ...
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	2	◆ D ◆ A ◆ C ◆ B	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	ena od: ♦ Društvo narodov naj bi reševalo spore med državami na miren / demokratičen način. ♦ Društvo narodov naj bi krepilo mednarodno sodelovanje ...	
16.2	1	♦ V ZDA so po prvi svetovni vojni znova prevladale izolacionistične težnje ...	
16.3	1	dve od: ♦ Društvo narodov brez sodelovanja nekaterih velesil / ZDA / Sovjetske zveze / Nemčije ni imelo prave avtoritete. ♦ Društvo narodov ni imelo učinkovitih vzvodov za uveljavitev svojih odločitev. ♦ Društvo narodov ni imelo lastnih oboroženih sil. ♦ Najmočnejši državi v Društvu narodov / Francija in Velika Britanija nista bili pripravljeni vojaško posegati v njegovem imenu. ♦ Države zmagovalke so poraženkam sprva prepovedale vstop v Društvo narodov. ♦ Države zmagovalke so Sovjetski zvezi sprva prepovedale vstop v Društvo narodov.	Za dve ali eno pravilno rešitev 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	1	♦ februarska revolucija	
17.2	1	dve od: ♦ Začasna vlada se ni odločila za izstop iz vojne. ♦ Začasna vlada ni izpolnila obljud o razdelitvi zemlje kmetom. ♦ V mestih je naraščala brezposelnost. ♦ V državi je vladalo pomanjkanje / primanjkovalo hrane. ♦ Začasna vlada je imela močno konkurenco v boljševikih, ki so oblubljali več ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ D	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	dve od: ♦ Nekatere države so uzakonile volilno pravico za ženske. ♦ Ženske so se začele zaposlovati na delovnih mestih, ki so jih prej zasedali moški. ♦ Zaposlovanje žensk je postalo bolj množično. ♦ Ženskam je bil olajšan dostop do izobraževanja ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	ena od: ♦ Diktature ponujajo hitre rešitve (gospodarskih in političnih) težav. ♦ Sistem parlamentarne demokracije je počasen pri odločanju / ukrepanju. ♦ Demokratični sistemi temeljijo na soglasju, ki ga je v kriznih obdobjih težko doseči. ♦ Krizne razmere ljudi prestrašijo, zato se zatečejo k skrajnim idejam. ♦ Številne evropske države niso imele demokratične tradicije ...	
20.2	1	dve od: ♦ Češkoslovaška ♦ Finska ♦ Irsko ♦ Islandija	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	ena od: ♦ (Neodvisni) delavski sindikati so bili odpravljeni. ♦ Stavke so bile prepovedane.	
21.2	1	ena od: ♦ Delavci in delodajalci na posameznih gospodarskih področjih so bili povezani v korporacije. / Kmetje in veleposestniki so bili člani ene korporacije, delavci in lastniki tovarn v posamezni industrijski panogi člani druge itd. ♦ Fašistični korporativizem naj bi odpravil nasprotja med delavci in delodajalci. ♦ Posrednik v sporih med delavci in delodajalci naj bi bila država. ♦ Dejanski interes države je bil na strani delodajalcev ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	ena od: ♦ veliki teror ♦ (velika) čistka	
22.2	1	ena od: ♦ Stalin je želel utrditi svojo oblast. ♦ Stalin je želel odstraniti (morebitno) opozicijo / nasprotnike ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	dve od: ♦ politični shodi ♦ oglaševanje ♦ plakati ♦ tiskani mediji / časopisi ♦ radio ...	
23.2	1	ena od: ♦ Te organizacije so vzgajale (mladino) v duhu državne ideologije. ♦ V teh organizacijah so se (mladi) urili za služenje državi ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	tri od: ♦ Socialisti / PSOE / UGT ♦ Komunisti / CNT / POUM ♦ Anarhisti / FAI ♦ (levi) republikanci ♦ katalonski nacionalisti	
24.2	1	♦ Katalonci ♦ Baski	Delne rešitve ne priznamo.
24.3	1	dve od: ♦ Sovjetska zveza je pomagala republikancem / republikanski vladi. ♦ Nemčija in Italija sta pomagali nacionalistom / Francu. ♦ Francija in Velika Britanija sta razglasili nevtralnost ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	♦ 1938 ♦ 1922 ♦ 1933 ♦ 1929 ♦ 1937 ♦ 1936	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ C ♦ A ♦ C ♦ B ♦ B 	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ viteški pevci ♦ minezengerji ♦ trubadurji 	
2.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pesništvo / lirika ♦ pripovedništvo ♦ glasba ♦ petje ... 	
2.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Podpirali so gradnjo cerkva / samostanov. ♦ Podpirali so umetnike / slikarje / kiparje ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Posestvo / fevd se je dedoval v isti rodbini. ♦ Tudi če pokojnik ni imel neposrednega dediča, posest ni smela biti odvzeta rodbini. ♦ Senior ni imel neposredne oblasti nad fevdom, ki ga je podelil vazalu ... 	
3.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ustoličevanje koroških vojvod se je naslanjalo na tradicijo ustoličevanja v Karantaniji. ♦ Del obreda je potekal v slovenskem jeziku ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ turški vpadi ♦ vojne z Beneško republiko 	
4.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Potrjevali so davke za obrambne potrebe. ♦ Sprejemali so ukrepe za vojaško / protiturško obrambo. ♦ Dežele so začele sodelovati pri obrambnih nalogah / pri delovanju Vojne krajine ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5		A PLEMSTVO	B KMETJE
	1	ena od: ♦ Na turško nevarnost so jih opozorile signalne naprave / izstreljišče. ♦ Na hribih so prižigali grmade ...	ena od: ♦ Na turško nevarnost so jih opozorile signalne naprave / izstreljišče / zvonjenje zvonov. ♦ Na hribih so prižigali grmade ...
	1	ena od: ♦ Nosili so glavno vojaško / obrambno breme. ♦ Morali so prispevati ustrezeno število vojakov / konjenikov in pešcev.	ena od: ♦ Imeli so obstransko / posredno obrambno vlogo. ♦ Bili so (lahko) pomožna vojna sila / črna vojska.
	1	♦ gradovi	♦ tabori
	1	ena od: ♦ Morali so graditi gradove, a v njih niso dobili zaščite. ♦ Kljub temu da so nosili največje (davčno) breme za vojaške obveznosti, od tega niso imeli koristi ...	ena od: ♦ Nasprotovali so gradnji / utrjevanju taborov. ♦ Bali so se, da bi lahko tabore kmetje uporabili za upore ...
	1	dve od: ♦ Ker so se Turki ogibali gradovom, (neposredno) niso trpeli večjih posledic. ♦ Opustošena / uničena je bila njihova zemljiška posest. ♦ Opustošeni / uničeni so bili njihovi objekti zunaj gradov ...	dve od: ♦ V ujetništvo je bilo odpeljano veliko ljudi. ♦ Veliko ljudi je bilo ubitih. ♦ Opustošena / uničena / izropana so bila njihova bivališča. ♦ Uničen je bil njihov pridelek ...
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Žumberk / Žumberak ♦ Bela krajina ♦ okolica Brežic / Krško polje ♦ okolica Postojne ♦ okolica Senožeč ♦ okolica Gorce ♦ okolica Vipave / Vipavska dolina ♦ zaledje / okolica Trsta ♦ okolica Ptuja / Ptujsko polje ♦ okolica Veržej ♦ Kras 	
6.2	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Šlo je za opustela območja / pustote. ♦ Področja ob meji so najbolj trpela ob turških vpadih. ♦ S teh območij se je (preostalo) domače prebivalstvo izselilo v notranjost dežele ... 	
6.3	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Domačini so bili katoliške vere, uskoki pa pravoslavne. ♦ Domačini so govorili slovensko, uskoki pa hrvaško / srbsko. ♦ Uskoki so opravljali vojaško službo, domači kmetje pa (praviloma) ne ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ D ♦ A ♦ B 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	1	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kmetje so bili slabše oboroženi. ♦ Kmetje niso obvladali vojaške taktike / strategije. ♦ Kmetje niso bili izšolani za vojake. ♦ Kmetje so bili slabo organizirani ... 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ knežji dvor / dvor Celjskih / Celje ♦ škofijski dvorec / škofovski dvorec / Ljubljanska škofija / Ljubljana 	
9.2	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na Slovenskem tedaj še ni bilo nobene znanstvene ustanove / univerze. ♦ V tujini so bile znanstvene ustanove / univerze. ♦ Na Slovenskem ni bilo še nobene tiskarne. ♦ V tujini so bile tiskarne ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	ena od: ♦ Upoštevali so ga enakopravno z drugimi jeziki (ki so se govorili na tem ozemlju). ♦ Menili so, da bi lahko prevedli Biblijo tudi v slovenski jezik. ♦ Niso ga obravnavali kot manjvrednega ...	
10.2	1	ena od: ♦ Postal je pisec prvih knjig v slovenščini. ♦ Lotil se je prevoda (dela) Biblije. ♦ Začel je pisati v slovenskem jeziku ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ Jurij Dalmatin ♦ Adam Bohorič	
11.2	1	ena od: ♦ Slovenski jezik je dobil prvo (znanstveno utemeljeno) slovnicu. ♦ Protestantizem štejemo za začetek slovenskega knjižnega jezika. ♦ Širilo se je spoznanje, da se slovenski jezik govoriti več deželah. ♦ S prvim prevodom Biblije v narodni jezik se (običajno) začenja razvoj knjižnega jezika ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	dve od: ♦ prepoved (Mandelčeve) tiskarne (v Ljubljani) ♦ prepoved protestantskih šol ♦ sežiganje protestantskih knjig ♦ izgon protestantskega meščanstva / plemstva je povzročal odtok kapitala / knjig ...	
12.2	1	ena od: ♦ Prekmurje je bilo pod Ogrsko, kjer ni bilo tako ostrih protireformacijskih ukrepov. ♦ Zaradi turške nevarnosti ni bilo možno izvajati protireformacije. ♦ Velik del plemstva je spodbujal / podpiral protestantizem ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	dve od: ♦ Cehi so dobili konkurenco / niso več uživali dotedanjih privilegijev. ♦ Spodbujali so razvoj manufaktur. ♦ V obrtnih delavnicah so zaposlovali tudi manj usposobljene. ♦ Prepovedali so uvoz surovin (ki so jih lahko pridobili doma). ♦ Ustanavljali so obrate / manufakture za proizvodnjo sukna / svile / papirja / stekla / usnja ...	Za dve ali eno pravilno rešitev 1 točka.
13.2	1	♦ rudnik živega srebra (v Idriji)	
13.3	1	♦ Trst ♦ Reka / Rijeka	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ B	
	1	♦ C	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Slovensko nacionalno preoblikovanje

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	ena od: ♦ »razširjeno neznanje branja in pisanja« ♦ (visoka) nepismenost ...	
15.2	1	ena od: ♦ z uvedbo obveznega šolanja ♦ s šolanjem v deželnem / kranjskem jeziku	
15.3	1	ena od: ♦ Marija Terezija je (leta 1774) razglasila / uzakonila splošno šolsko obveznost. ♦ Predpisala je šolanje obeh spolov / dečkov in deklic ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	2	♦ D ♦ A ♦ B ♦ C	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	1	ena od: ♦ Za šumnike / č, š, ž so poskusili uveljaviti načelo ene črke za en glas. ♦ Odstopili so od kombiniranih znakov zh, ch, sh za šumnike / č, š, ž ...	
17.2	1	ena od: ♦ Ker so različni črkopisi delali zmedo. ♦ Ker so bili (novi) črkopisi omejeni na dežele. ♦ Ker bi z uveljavitvijo več črkopisov razbijali enotnost slovenskega jezikovnega razvoja ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18.1	1	♦ ilirizem	
18.2	1	ena od: ♦ Menili so, da je Slovencev premalo za samostojen kulturni razvoj. ♦ V povezovanju v večjo skupnost so videli večje možnosti kulturnega razvoja ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		A KRAJNSKA ČBELICA	B KMETIJSKE IN ROKODELSKE NOVICE
19.1	1	♦ (Miha) Kastelic	♦ (Janez) Bleiweis
19.2	1	ena od: ♦ bolj zahtevnim bralcem ♦ bolj izobraženim bralcem ...	ena od: ♦ kmečkemu prebivalstvu ♦ obrtnikom ♦ manj zahtevnim bralcem ...
19.3	1	ena od: ♦ (Najprej so objavljali v bohoričici), nato so uporabljali gajico. ♦ Z uporabo gajice so vplivali na uveljavitev tega črkopisa v slovenskem jeziku ...	ena od: ♦ (Najprej so objavljali v bohoričici), nato so uporabljali gajico. ♦ Z uporabo gajice so vplivali na uveljavitev tega črkopisa v slovenskem jeziku ...
19.4	1	ena od: ♦ Nasprotovali so ilirizmu. ♦ Zagovarjali so samostojen slovenski narodni razvoj. ♦ Slovenski kulturni razvoj so dvignili na višjo raven. ♦ Prešernova dela so uveljavila slovensko literaturo ...	ena od: ♦ Utrjevali so slovensko narodno identiteto. ♦ Začeli so uporabljati ime Slovenija. ♦ Ker so ga brali v vseh deželah (naseljenih s Slovenci), je imel povezovalno vlogo. ♦ Širil je uporabo pojmov Slovenec in slovenski jezik ...
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ A	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	ena od: ♦ krompir ♦ koruza	
21.2	1	dve od: ♦ uvajanje novih kultur ♦ večje kolobarjenje rastlin / podaljševanje kolobarjenja na več let ♦ uvajanje gnojenja njivskih površin ♦ uvajanje strniščnih pridelkov ♦ povečevanje obsega obdelovalne zemlje / zmanjševal se je obseg zemlje v prahi ♦ namakanje površin / senožeti ...	
21.3	1	dve od: ♦ založništvo ♦ furmanstvo / tovorništvo / prevozništvo ♦ domača (lesna) obrt ♦ splavarstvo / (s)plavljenje lesa ♦ oglarstvo ♦ kmečka trgovina ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	♦ (Južna) železnica	
22.2	1	dve od: ♦ Zaposlitev je dobilo veliko delavcev. ♦ Obrtniki so dobili veliko naročil. ♦ Kmetje so oskrbovali veliko ljudi / prepeljali veliko tovora. ♦ Razmahnilo se je premogovništvo. ♦ V mestih so postavili nove tovarne / steklarne / obrate za predelavo kovin ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23	2	♦ C ♦ A ♦ B ♦ D	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	1	ena od: ♦ Meščanstvo je na prvo mesto postavilo zahtevo za politične svoboščine / svobodo tiska in združevanja, kmečko prebivalstvo pa odpravo fevdalnih odnosov. ♦ Meščanstvo je oblikovalo nacionalni program, za kmečko prebivalstvo to ni bilo poglavito ...	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ F	
Skupaj	3		

Skupno število točk IP 2: 60